

κίδη, τον Ξ. Φαρμακίδη κ.α. αποδεικνύεται ότι η κατεχόμενη Κύπρος ήταν πλουσιωτάτη σε δημιουργήματα της πνευματικής παραδοσιακής ζωής. Παραμύθια και τραγούδια απ' αυτή είναι από τα ωραιότερα δείγματα της λαϊκής παραγωγής της Κύπρου.

1. Δημοτικά τραγούδια.

Η Καρπασία μαζί με την Πάφο διετήρησαν τα πληρέστερα ακριτικά τραγούδια. Αρκετά διαδεδομένη στην κατεχομένη Κύπρο ήταν και η παραλαγή του Γεφυριού της Άρτας.

2. Παραδόσεις.

Ο Πενταδάκτυλος ήταν εστία παραδόσεων για το Διγενή και τη Ρήγαινα και άλλων παραδόσεων του τύπου του Κάστρου της Ωριάς. Ένα από τα κάστρα του Πενταδάκτυλου έχει το όνομα **Εκατό σπίτια της Ρήγαινας**. Ο ίδιος ο Πενταδάκτυλος πήρε το όνομα του από το αποτύπωμα του χεριού του Διγενή που έμεινε επάνω του.

3. Παραμύθια.

Η Μεσαορία με τις ατέλειωτες δουλειές της και τα νυχτέρια της καλλιέργησε το παραμύθι. Οι πλουσιώτερες συλλογές παραμυθιών που έχουμε προέρχονται από τη Μεσαορία.

4. Τοπωνύμια.

Όπως είναι γνωστό τα Κυπριακά τοπωνύμια ανάγονται στην αρχαιότητα, στη βυζαντινή εποχή, στη φραγκοκρατία, την τουρκοκρατία και στους νεώτερους χρόνους. Εν τούτοις τελείως αυθαίρετα αυτά έχουν τουρκοποιηθεί στην κατεχομένη Κύπρο από τις δυνάμεις κατοχής.

Η λαϊκή παράδοση της κατεχομένης Κύπρου αποτελεί ένα αναπόσπαστο κόσμο. Για μας ο κόσμος αυτός είναι ζωντανός και δεν θα τον αρνηθούμε ποτέ, γιατί είναι σαν να αρνιόμαστε την ίδια την ύπαρξη μας.

Α. Χ. ΡΟΥΣΟΥΝΙΔΗΣ

Ελλάδα μας

Ποιός σου 'θαψε τα μάτια σου
και είναι τόσο μαύρα
μήπως τα εχολιάσανε εις την Αγία Λαύρα
που έδωσες όρκο ιερό
κι έγινες πρόδρομος νικών
των Τούρκων και των Ιταλών ακόμα και των Γερμανών.
Κι από το σέβας το πολύ σου 'στησαν ανδριάντα.
Κι όποιος περάσει απ' εκεί
να στέκεται να σε θωρεί
να σε θυμάται πάντα.

Ελλάδα μας που ανέδειξες τόσες πολλές μονές
κι αρχαίους Παρθενώνες
έδειξες πολιτισμό αξεπέραστο για όλους τους αιώνες.
'Επρεπε όλοι οι λαοί της γης
να σέβονται και να σε εκτιμούσι
και να 'ρχονται στο τόπο σου
και να σε προσκυνούσι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΤΑΝΑΡΗΣ
Ιεροψάλτης από την Ακαθθού